

GRYNAVEISLIŲ LIETUVOS BALŲŲŲ IR ĮVAIRIŲ VEISLIŲ MIŠRŲŲŲ JAUTRUMO STRESAMS FENOTIPINIS VERTINIMAS

Daiva Ribikauskienė, Irmantas Povilauskas

Lietuvos gyvulininkystės institutas, Lithuanian Institute of Animal Science, R. Žebenkos g. 12, Baisogala, LT-5125 Radviliškio raj. Lietuva; tel. (8 422) 65 383; faks. (8 422) 65 886, el.p.: LGI@lgi.lt

Santrauka. Dėl blogesnių reprodukcinų, penėjimosi ir mėsos bei lašinių kokybės rodiklių svarbu eliminuoti stresams jautrias kiaules. Darbo tikslas – ištirti įvairių importinių veislių kuilių įtaką mišrŲŲŲ jautrumui stresams. Tyrimai atlikti 1997–2000 metais. Buvo sudarytos 6 tiriamųjŲŲ kiauilių grupės: I – grynaveislės Lietuvos baltosios (kontrolinė grupė), II – Lietuvos baltųjŲŲ ir Vokietijos didžiųjų baltųjŲŲ mišrŲŲŲ, III – Lietuvos baltųjŲŲ ir Lenkijos landrasų mišrŲŲŲ, IV – Lietuvos baltųjŲŲ ir Suomijos landrasų mišrŲŲŲ, V – Lietuvos baltųjŲŲ ir pjentrenų mišrŲŲŲ, VI – Lietuvos baltųjŲŲ ir hempšyrų mišrŲŲŲ. Halotano testu nustatytas 4–6 savaičių paršelių atsparumas stresams (n=289).

Tyrimų duomenimis, mažiau jautrūs stresams Lietuvos baltųjŲŲ veislės paršeliai (16,3%), jautresni – Lietuvos baltųjŲŲ ir pjentrenų (42,3%) bei Lietuvos baltųjŲŲ ir Lenkijos landrasų (26,5%) veislių mišrŲŲŲ. Kitų genotipų paršeliai pagal šį rodiklį užėmė tarpinę vietą (17,5–25,9%). I, IV ir VI grupėse jautresnės buvo kiaulaitės (17,4–37,5%), likusiose – kuiliukai (22,2–48,3%).

Narkotano dujų veikimo trukmė priklausomai nuo paršelių atsparumo stresams buvo nevienoda. Jautrūs stresams paršeliai miegojo 31–97 sek. ilgiau negu atsparūs. Taigi importinių veislių kuiliai padidino mišrŲŲŲ jautrumą stresams nuo 1,2% iki 26% palyginti su grynaveislėmis Lietuvos baltosiomis.

Raktažodžiai: kiaulės, halotano testas, jautrumas stresams.